

ՄԱՅԸ 9

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ

Չրգան ճիւղաւ իր թէսի կիւնիւ, Սլէմանեա հիւքիւմէթի սէֆիւրի, սէֆարէթ մէմուրիւնի, ընթացաթընտա պուլունտուղու հալտէ, մապէյնի հիւմայուն ճանկալի ալիսինէ կիտիւ, հուղուրու հաղրէթի ճահանէյէ տուխուլ իլլէմէք շէրէֆիւնէ նայիլիլլէթի, Սլէմանեա հիւքիւմէթի թէմաթիսի վէ իմբէրաթօրուդ բայէսինէ թէրֆիի խուսուսունու միւպէյին օլարադ, մէթպուի մուֆաթիսամը թարաֆընտան համիլ պուլունտուղու նամէյի տէսթի մէքեարիմ վէֆտի հաղրէթի Բատիլահիյէ թագաթիմ իլլէմէք վէ թարաֆըն էշրէֆի ճահանէտէն իլլէթիսթը քէսիւրէյէ մազհար պուլունտուղ տուր:

— Շէհիւր էմանէթի, Հայտար բաշատա պիր պահճէի ումումի ինչասընա գարար վէրմիշ օլուպ, պահճէի մէզպուր, Չամլընա եօլունտա պուլունան պահճէ կիպի, իւսկիւտար վէ Գատը քէօյիւ վէ սայիր ճիւղարտա պուլունան գարիլլէրէ հհալիսինիս սէյր վէ թէմաշասընա թախսիս գըլընաճաղը իշիտիլլիօր:

— Պէյօլլու տայիրէի պէլէտիյէսի, սօգազարըն թաթհիւրիսի միւզայէտէ թարիգի իլէ իճրա իլլէտիքտէ, խայլի նիզամըղըզարը մուճիպ օլտուղունտան, պունտան պէօյլէ սօգազարըն թաթհիւրի խուսուսուն տայիրէի մէզքիւրէնիս տօղրուտան տօղրույա նազարէթի թահթընա պուլունտուղու մասը գարարկիր օլմուշ տուր:

— Դըշ էսնասընտա թէրսանէ բէշկեանընտա լէնկէր էստազ պուլունան գըրհը սէֆաթիս, բազար կիւնիւ էճլէնտէն սօղրա պաշլայարադ, բազար

իր թէսի սապահընտա տէկին պէօյիւք քէօրըրուտէն կէշիպ, պօղազտա տէմիր աթմըշար տըր:

— Նարըլ գարու ճիւղարընտա ֆիւրտ պիր ըննճպէր, պիր արազի սահիպինին պիր չուգուրունու գազը տըրը սըրատա, թօրաղըն իշինտէ կէօմիւլիւ վէ տէրունիստէ Գըրիֆիին էնվայի մէսքիւքեաթը պուլունան պիր պազըր գապ պուլունտուղտա, քէմալի մէմուրիլլէթի, ագճէնիս պիր մըգտարընը ճէպլէրինէ տօլտուրմուշ, վէ մապազընըն թօրաղըն տիպինէ սագլամըշ տըր: Պատհհու ըննճպէրի մէրգուլ Սլէմանպօլուն բազարընա կիտիպ, մէսքիւքեաթը մէզքիւրէնիս գըլմէթիին էօյրէնէք իշին սարաֆլարա միւրաճաթ իլլէմէք, լաքին պու արազաթիլլէնիս խաֆիյէ մէմուրլարը, պէօյլէ պիր ըննճպէրին եսնընտա պուղատար ագճէ պուլունտաթընտան շիւպհէյէ զահիպլէ, մէրգուլմա եազաշըպ, էլտէ իլլէմիշ օլտուղու ագճէնիս նէ ճիւս օլտուղունտան սիւալլէր իլլէտիլլէրինտէ, ըննճպէրին լէճէսի պօղըլմուշ վէ խաֆիյէ մէմուրլարըն սիւալլէրինէ քէսիք քէսիք ճէվադ վէրմէսինտէն, շիւպհէյէրի հալլ օլուպ, մէրգուլմու տէրտէսթ իլլէ, Պապը զապթիլլէյէ կէօթիւրմիշէր տիր:

Գիւրտ օրատահէր շէյի թէքմիլէն իղըրար իտիպ, տէֆինէյի պուլունտու մահէլլի տախի պէյան իլլէմէսի իւզլէրինէ, Պապը զապթիլլէ ճանիպինտէն մէմուրին իրսալ օլուպ, մէզքիւր գապաթի պին տտէտ գատար էսկի Գըրմիշ աթմունու պուլունտու տուր:

Լա Թէրէ:

— Վիլայէթլէրտէ օլան ասաքիրի Օսմանիյէ օրտուլարընտան գաշմադտա օլտուղլարընտան, վէ պու իսէ, էքսէր տէֆա վուգուա կէլմէքտէ օլ

տուղու միւլապէսէսի իլլէ, զաթը հաղրէթի Սատարէթընահի ճանիպինտէն վիլայէթ վալիլլէրինէ պուլունտուտա էվաթիրի լազըմէ իրսալ օլունտուղու կիպի, զաթը վալէայի Սէրասքէրի թարաֆընտան տախի վիլայաթ ասքէր գօմանտանլարընա էվաթիրի շէտիտէ իլլէտա գըլընմըշ օլտուղունու Գուրիէ տ'Օրիան եազըյօր:

— Հիւքիւմէթ, տիւխանը քէնտի հիսապընա օլարադ ֆիւրուլիս իլլէմէյէ պաշլամըշ օլտուղու եինէ զապթիլլէթի մէզքիւրտէ մուհարրէր տիր:

— Բէրշէմպէ կիւնիւ Պէյօլլու տայիրէի պէլէտիյէսի, Թօրհանէ իսկէլէսինտէ շէքի ըլտուլունու միւլտայէտէյէ չըգարըպ, մուզտատէմէրի 8000 զուրուշա թալիպիսի պուլունմազտա իքէն պու տէֆա 31,000 զուրուշա թալիպի չըգարը Գուրիէ տ'Օրիանտա եազըլը տըր:

— Բօմատան մարտ 2 թարիլլէ Տէյի թէլէկրաֆ նամ զազէթայա եազըլաղընա կէօրէ, Բարա հաղրէթլէրի սուրէթի զահիւրէտէ պիր մուխաթարա կէօրմէտիքճէ, Բօմատա իգամէթ իտէճէյի, վէ Գուրիլլէալ սարաշընը թէրք իլլէտիյի տաղըգատա, իլլէտա հիւքիւմէթի ճանիպինտէն զապթիլլէրընաճաղընա իսքեաթ օլմուշ օլտուղու, վէ իլլէտա բայթաթընըն յուլիս այը իպթիտաթընտան էվէլլէ Բօմայա նազ օրունմադ իշին հիւքիւմէթի միւլապիլլէյիս միւքէլասը թէտապիրի լազըմէյէ թէշէպալիս իլլէմէք իւզրէ պուլունտուղու ազնաշըլմըշ տըր:

— Սապըգ Զրանսա իմբէրաթօրու Նարօլէօնուն պաղը մէմուրլարը, միւշարիլլէյին հիսապընա օլարադ, Պօհէմիտա պիր էմլաք իլլէթիտաթըլա մէշղուլ օլմազտա օլտուղլարը վիլէն:

նատան Տէրի Նիուզ զազէթասընա եւ զըլմը տըր :

— Փարիս մուհասէրէսի էսնասընա պալոն իմալը իշին Ֆրանսա հիւքիւմէթի մուվադգաթէսի թարաֆըն տան իսթիլստամ օլունմուշ օլան Ամէրիգալը Մ. Վէլս նամ զաթ, պու քէրէ Տէրի սաատէթէ կէլիպ, էսնայի մուհարէպէտէ պալոն գուլլանմագ ուսուլինի պազը Օսմանլը զասըթանըն տախի թալիմ իտէճէյինի տէվլէթէ արդ իյլէմիշ, վէ մէրգուլ պալոնլարա տիւմէն տախի ուլտուրաճաղընը, վէ պու վէսիլէ իլէ պալոն, ըսաստ խանէ մագամընտա իսթիլմալ օլունա պիլէճէյի կիպի, իճըրայի մուխապէրաթա, վէ քիւչիւք ասքէր պէօլիւքէրի նագլինէ տախի վասըթա օլաճաղընը իտտաա իթմէքտէ պուլունմուշ, վէ հաթթա ագաթը միւսալէհատան պիր աղէվլէլ Պօրտոտա պէշ պին եարտա իբէքլի պէպլէ վէ մաքինասը 3 պարկիր գուվլէթինտէ պիր ճէսիմ պալոն ինչասընա միւպատէրէթ իթտիլինի ըրվայէթ իյլէմիշ օլունմուշ, վէ պունլարտան պաշգա, մէրգուլուն պու քէրէ պալոնլա հաթտա իսթիլմալ իւղէրինէ Տէրի սաատէթտէ ալէնի պազը տէրսլէր վէրէճէյինի, վէ իքի իւշ տէֆա տախի պալոնլա հաթտա չըգաճաղընը Լէվանթ Հէրալտ եազմը տըր :

— 1871 վերտըվար 26 թարիլի օլան մուգապլէնամէ ահքեամընճա Ֆրանսատան Ալէմանեայա թէրք օլունան էյալէթլէրին մըգաթըն էհալիսի պէր վէճհի աթի պէյան օլունուր :

Աշաղըքի ընտէ 190 գա. ըիյէ վէ նուֆուս 588,970

Եօգարքի ընտէ Պէլֆօրտան մաատա նուֆուս 520,285

Մօղէլ, մագարրի Մէց օլա. ըադ, 204 գարիյէ վէ նուֆուս հէման 160,000

Մօղէլ, Մագարրը Սարկը. մին օլարագ, 156 գարիյէ վէ նուֆուս 181,876

Մօղէլ, մագարրի թիօնվիլ պուլունարագ, լաքին գա. ըիյէլէրի Ֆրանսայա պըրագը. լարագ նուֆուս 84,000

Մէօրթ, մագարրի Սարրը. պուրկ օլարագ, 116 գարիյէ

վէ նուֆուս 71,019
Մէօրթ, մագարրի Շաթօ—
Սալէն պուլունուպ, 147 գա.
ըիյէ վէ նուֆուս 60,626
Ճէման 1,616,778

— Սեպտեմբեր այնըն իպթիտա. սընտա մէշուր պիր Ալաման մուհասի պինին հիսապընա պագարագ, կէրէք տօղրուտան վէ կէրէք տօլայըտան Ալէմանեանը զարարտիտէ օլունուլ մըգաթըն 4,930 միլիօն ֆրանգա պալիլ օլունուլունու վէ մըգաթըն մէքիւրուն անճագ 1,250 միլիօնու սըրֆ մէսարիֆաթը հարպիյէ իտուկինի վէ լաքին պու հիսապ ալթը այլըգ պիր հիսապ օլուպ, մուհարէպէնին տէվաթը իսէ, միւթարէքէնին միւտտէթի միւնգապիյէսին տէկին սէքիլ այ միւտտէթ սէպգաթ իյլէմիշ օլունուլունու վէ լաքին 400 պին Ֆրանսըգ էսիր վար իքէն, անճագ 100 պին Ֆրանսըգ էսիր իւղէրինէ հիսապ իյլէտիլինի իշար իթմիշ տիր :

— Ալէմանեա իմբրաթօրու հաղրէթլէրի, Լօնչան նամ մահէլտէ իճրա օլան ընտի կէչիտտէն սօղրա, ասքէր գօմանտանլարընա խիթապէն, մէալի աթի իւղրէ պիր նութգ իրատ պուլունմուշ տուր :

« Խասսա օրտուսու, թէշէքքիւրի աղիմիմի մուճիպ սուրէթտէ իպլաղը շէճաթ իյլէտիքտէն սօղրա, պու կիւն թէքրար կէօրիւշիւմտէ հիսս իյլէտիլիմ մէմուսիյէթէ սիլ տախի հաստարսընը, վէ պէնտէ թէշէքքիւրի մէքքիւրումու պու միւնասի պէթլէ պէյանէ միւսարաթ իտէրիմ :

« Սընթիլարընըգտա խալի իյիտաա քէրին թէլէֆ օլուպ, լաքին օլ գատար թէլէֆիյաթըն տախի պէր մուգթաղա. յի սէմէրաթ իտուկինիմաթ թէշէսիւֆ պէյան իտէրիմ, Խասսա ֆրգամտան մէմուլ իյլէտիլիմ շէճաթ վէ ֆէտա. քեարըղը էմալ իլէ կէօրաթիմ :

« Լաքին պիլիմ քեաթֆէի օրտու. մուլ, թէվարիտէ շանը իֆթիլար իլէ եատ վէ զիքր օլմուշ օլան պէհա. տըրլարըն սըրասընա կէչտիքտէն մատա, սայէլէրինտէ նիյէթիմիլգէ վասըլ օլուպ, տիւնքի կիւն էօլէ շէրէֆի պիր սուլ հագտ իյլէմիշիլ տիր քի, վաթանըմըղըն թէվարիտինտէ տայիմա պագը գալաճագ տըր :

« Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի, իշ պու օրտու վէ պա խուսուս սիլ էֆէնտիլէր, քէմալի թէշէքքիւրիմի մուճիպ օլմուշսունուլ :

« Լաքին շունու տախի ունութ. մայալմ սէօլէմէյէ քի, ճէնապը Հագգա պօրճուլուլ, չիւնքի թէվա. ըիլտէ պէօլիւք թէպէտտիւլաթ վուգու պուլմասը իշին պիլի պիր ալթ իթմէք իսթէմիշ տիր :

« Եագընտա երնէ վաթանըմըգտա կէօրիւշիւրիւլ » :

— Վէրսայտա թապ օլունան Մօ. նիթէօր Օֆիսիէլ նամ ընտի զազէթա, մարտ 1 ոսպահընը, Ալէմանեա իմբէրաթօրունուն փարիսին Լօնչան նամ եարըն մէյտանընտա իճրա իթտիրտի. յի ընտի կէչիտտէն սօղրա, տօղրու վէրսայտա աթտէթ իյլէտիլի կիպի, վէլի ահտ բրէնսին տախի փարիսէ տախիլ օլմաղտան վէրսայտա օլան օրտու մէքքիլինէ կիթտիլինի եազմը տըր :

— Իթալիանըն Ֆլօրանսա շէհրինտէ թապ ու նէշր օլունան իթալիէ իլէ Րիֆօրմա նամ զազէթա պէյնինտէ վուգու կէլէն միւպահասաթը բօլի. թիգիյէտէ, իթալիէ զազէթասը, իթալիանըն թապի միւթթէֆիգի Ֆլորանսա իտուկինի վէ տիկէրի իսէ, իւրուսիա օլունուլունու իտտաա իլէ, իթալիա հիւքիւմէթի Պիլմարըն մու. ալէնէթի օլմագսըղըն թէճէստիւտ իտէմէտիլինտէն, հէր շէյտէ Պիլմարգա մէտունի թէշէքքիւր օլունուլունու պէյան իյլէմիշ, վէ իթալիէ զազէթասը տախի, իթալիանըն իթթի. հատը Ֆրանսա թարաֆընտան օլուպ, 1866 տա Բրուսիա պիլլէ մուալէնէթ իյլէտի իսէ, տօղրուտան տօղրու քէնտի մէնֆաթը իշին իտի, վէ կէր պիլ Ս.սթրիանըն 200 պին ասքէրինի ճէնուպի մէմալիքտէ մէշուլ իթմէսէ իտիք, գապիլ տիր քի, իւրուսիանըն իշէլի թիւֆէնիլի իլէ Սատօվատա տիւլմէնէ զալիպ կէլմէսի չիւպհէլի. օլունուլունու տէմիշտիր իիւլասա Րիֆօրմա զազէթասը, իթալիանըն Ալէմանեա տէվլէթի իլէ պիր իթթիֆագը թէհաֆիուղի ագտ իյլէմէսինի թէքիլի իթմէքտէ իքէն, իթալիէ զազէթասը զազէթայի մէքքիւրէ ճէվապէն, իշ պու թէհաֆիուղի ահանամէ, հագ-

գըմըդտա սատէ պիր նէվի հիմայէ տիր տէմիշ աիր: Իթալիա էհալինին, Իթալիէ զազէթասընըն պէյան իթալի- յի էֆքերաւ մէյլան օլտուլու աշի- քեարէն կէօրիւնմէքտէ տիր:

— Մարտ 7 չըգան բազար կիւ- նիւ, կիլիկիա բաթրիքի վէ էրմէնի Գաթօլիք կաթողիկոսու սէմահէթլու Յակոբ Պետրոս թ. հաղըթլէթի, սուրբ Յօհան Ոսկեբերան քիլիսէսին տէ ֆիւրէլիան Յովսէփ վարդապետի վէ վէնէտիկ Միթիթարեան թարիգա- թը միւթէհայրիզանընտան Ուպէրպօյ- եան Մոյսէս վարդապետի վէ Անտօն- եան թարիգաթը միւթէհայրիզանըն- տան Թէոթոսեան Եղիսէ վարդապե- տի վէ Զմարեան մանասթըրընտան Դաւթեան Սէրուբէ վարդապետի միւ- լէթիմիդտէն խայի ճէմաթ հաղըր օ- լարադ, գերապայծառ թագաւոր իյ- լէմիշէր տիր:

Տէնէի աւել հարմարեալութեան
պարտէ վէ ինքն:

Պէշիննի պէնտ. Յրանսա թարա- ֆընտան Ալէմանեայ թէրք օլունան մէմալիք էհալիսինն ուսուլ վէ ահ- վալը իլէ հուգուգու շախսիյէ վէ թի- ճարէթլէրինն միւթէալիք օլան հէր տիւրիւ խուսուսաթը էհալի մէր- գումէնին մէնաֆիինն էն զիյատէ էլ վէրէնէք սուրէթտէ, միւթէին մէր- թէպէ թէսվիյէ օլունաճադ, վէ շէ- րայիթի սուլհիյէ սուրէթի գաթիյէտէ թանգիմ վէ իմզա օլունաուգտան սօղ- րա, պուլարըն սէրպէսթէն նազլի էշեա վէ էմթաա, վէ ֆէրաղի էմլաք իթմէլէրինն թէսհիլ իլին պիր միւտ- տէթ թայիին օլունարադ, Ալէմանեա հիւքիւմէթի, էհալի մէրգումէտէն սայիր պիր մահէլլէ հիճրէթ իթմէք արղուսունտա պուլունանլարըն թէրքի վաթան իթմէլէրինն ապա միւմանա- աթ իթմէլէնէյի կիպի, պուլարըն շախսընա վէ եա էմլաքընա տօգու- նապիլէնէք հէր տիւրիւ միւտալիլէ- տէն կէրի տուրաճադ տըր:

Ալթըննը պէնտ. Շիմտիյէ գատար միւպատէլէ վէ իսթիրտատ օլունմա- մըշ օլան թարաֆէյն հարպ էսիլէրի իշ պու մուգատտէմաթը սուլհիյէնն

իմզա օլունաուլու անտէ, սալը վէրի- լէնէյինտէն, Յրանսա էսիլէրինն Յրանսայա ալտէթլէրինն սուհուլէթ վէրմէք իլին Յրանսա տէվլէթի ճա- նիպիւնտէն Ալէմանեա մէմալիքինն լա- զըմ կէլէնէք տէմիր եօլ արապալարը- նը սէվգ իտէնէք, վէ պու արապա- լարըն մըգտարը իլէրիտէ թայիին օ- լունաճադը կիպի, մէրգուլ էսիլէրին նազլի իլին տալի վէրիլէնէք իւճրէթ Յրանսատա աքէր նազլինտէ ախըր ատէթ օլմուշ օլան իւճրէթ նիսպէ- թլինտէ թայիին գըլընաճադ տըր:

Եշտիննի պէնտ. իշ պու մուգատ- տէմաթը սուլհիյէնն էսաա իթի- խալը իլէ, սուրէթիլլաթիլէտէ, շէ- րայիթի սուլհիյէնն թանգիմի իլին, վուգու պուլաճադ միւլաքէրաթ, իշ պու ահտնամէ Ալէմանեա իմբէրա- թօրու իլէ Յրանսա մէճիսի մէպու- սանը թարաֆընտան թասաիգ օլուն- տուգտան սօղրա, տէր հալ Պրիւսսի- տէ քիւշաու օլունաճադ տըր:

Սէքիլիննի պէնտ. Շէրայիթի մէգ- քիւրէ, սուրէթի գաթիլէտէ թանգիմ վէ իմզա վէ թաաթի գըլընտըգտան սօղրա, Ալէմանեա ասաքիլինն գալ- մաուր լալըմ կէլէն էյալաթըն ումու- րու իտարէսի Յրանսըլ մէմուրլարընա մուհավէլ օլարադ, մէմուրլին միւ- մայիլէյհիւմ, Ալէմանեա ասաքիլի- նին էմիլիյէթի իլէ ասայիշ վէ սուրէ- թի թէվլիի հազգընտա, գօմանտան- լարը թարաֆընտան վէրիլէնէք էմր- լէրի Յրանսըլ մէմուրլարը թէնֆիլդէ մէճպուր պուլանաճադլար տըր: Վէ իշ պու ահտնամէ իմզա օլունաուգ- տան սօղրա, վէրիլիէր Յրանսանըն հիսապընա օլարադ, վէ Յրանսըլ մէ- մուրլարը մարիֆէթի իլէ ախը օլու- նաճադ տըր:

Տօգուլուննու պէնտ. Շուրասը մուգալըրէր տիր քի, Ալէմանեա հիւ- քիւմէթի, իշ պու ահտնամէյէ իս- թինտէն ասաքիլինն պուլունմա- տըլը Յրանսա մէմալիքի հազգընտա հուգուգ իտտաաքընա ապա գալգը- շամայաճադ տըր:

Օնուննու պէնտ. իշ պու մուգատ- տէմաթը սուլհիյէ տէրհալ Ալէմանեա իմբէրաթօրու իլէ Պօրտօտա պուլու- նան Յրանսա մէպուսան մէճիսիլին

թասալիպ վէ գապուլինն արղ օլունա- ճադ տըր:

1871 Շուպաթ 26

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

Փարիս 17 մարտ.

Մօնմարթըրը վադաասը պնի հալ- տէ օլուպ, ասաքիլի միւթահֆըրէր միլիյէ մահէլլի մէքքիւրէ իսթիհքեոմ վէրմէյէ տէվլամ իտէյօր իտէ տէ, հիշ պիր նիղամըզըզ գուհուրա կէլմէմիշ տիր, Փարիս շէհրինն մահալաթը սա- յիթէսինտէ սիւքիւնէթի հալ վար տըր: Պասթիլ մէյաանընտա հէնուլ նիւմա- յիշէր վուգուա կէլիյօր. ասաքիլի մէր- գումէ, իքի նէֆէր Բրուսիալըլարը ախը ու կիրիֆիլէ, հիւքիւմէթի մէշ- րուէյէ թէսլիմ կըլմիշէր տիր: Ասա- քիլի միլիյէ մէրգուլ իքի նէֆէր Բրու- սիալըլը թիւֆէնիլէ թուլմադ նիյէ- թինտէ իտի իտէլէրտէ, հիւքիւմաթ իլէ էքսէր տէֆա մուխապէրաթա կի- րիշտիքտէն սօղրա մէրգումանը սալը վէրմիշէր տիր:

Պու կիւն Յրանսա մէճիսի վիւքէ- լասը, վէրապլտա ագտը իճթիմա իլէ, ումուրու տէվլէթ, վէ պա խուսուս վալիլէր նասպը մատտէսի իւղէրինն միւլաքէրէ իտէյօր:

Մ. Գալիմիր Բէրիէ նամ զաթ, Սէն էյալէթինն վալիլիլին գապուլ իթմէմիշ տիր:

Ճէնէրալ Վինօա, Փարիստէ պու- լունան ճէնէրալ գօմանտանլարա խի- թապէն պիր թահրիւրաթը ումուլիյէ իրաալ իլէ, գալանինն ասաքիլիյէնն էքիտէն իճրասընը էմր վէ թէնպիհ կըլէյօր:

Փարիս 18 մարտ.

Ճէնէրալ Յարօն մայէթինտէքի 300 նէֆէրաթը ասաքիլիյէսի իլէ, հիւ- քիւմէթ ասաքիլի թարաֆընտան Մօնմարթըրը թէրէհիլինտէ ապոգա- տա պուլունույօր, Ֆէսաաթիլէլէր, պա- զը զապըթանը ասաքիլիյէսի էսիր ալ- մըշլար տըր: Մօնմարթըրը թէրէհիլի էթրաֆընտա խայի մըգտար ասաքի- րի միւթահֆըրէր միլիյէ տուրույօր- լար: Ասաքիլի նիղամիլէ, էհալի իլէ պէրապէր վէ միւթթէֆիգ օլարադ, սօգազլարտա եաշաւըն ճիւմհուրի- յէթ տէյի նիտա իտէյօրլար:

Փարիս 18 մարտ .

Մ. Թիեր պիր իլաննամէ նէշը իլէ, զուհուրա կէլէն նիղամաղղըզլարըն, ճիւմհուրիյէթէ մանի օլտուղունու պէ- յանտէն սօղրա, հիւքիւմէթի հազըրէ թօբլարը ասըլարըն եէտինտէն շիմտի- յէ գատար ալապիլիր իտի, իսէտէ, հիւքիւմէթի մէզքիւրէ ասըլարըն էօն ալազ օլանլարը տէրտէսթ իյլէմէք ի- շին ասաքիրէ վազըթ միւսաատէսի իթմէք արղուսունտա սլուլունմուշ օլուպ, լաքին մէնաֆիլի ամմէ իշին իթէաապիրի լազըմէյէ թէշէպպիւս ! իթմէք նիյէթինտէ տիր տէմիշ տիր :

Փարիս 18 մարտ .

Հիւքիւմէթի հազըրէ, թօբլարըն չօղունու պիրա մուհարէպէ Մօնմարթ- րը ասըլարը եէտինտէն ալապիլմիշ տիր : Պէլլիլտէ մուգիմ ասաքիրի միւսթանֆըզէի միլիյէ թապուրլարը, էսիր ալազլարը ատամլարը սալը վէրմիշլէր տիր : Ավը ասքէրինտէն պիր միւլաղիմ, էլինտէքի գըլըճը իլէ պիր հարէքէթի թէհտիալէ իպրազ իթմիշ օլտուղու սէպէպլէ, իղտիհամ թարաֆընտան գաթլ վէ իտամ օլուն- մուշ տուր : Պունուն իւզէրինէ, թա- րաֆէյնտէն խաֆիֆէ թիւֆէնք ա- թէշի օլուպ, իքի թարաֆտան տախի պիր գաշ քիշիլէր մէճուհ օլմուշլար տըր : Պատէհու ասաքիր պուլուն- տուգլարը մէվըլարը թէրք իլէ, է- հալիյէ պիրէշմիշ վէ պու գապիլատա էհալի իքի միթրայէօղ թօբ ասըլար- տան տէրտէսթ իյլէմիշ տիր : Ա- ասքիրի միւսթանֆըզէի միլիյէ թա- պուրլարըն էքսէրիսի թիւֆէնք տիպիքէրինի հապայա թուլթարազ վէ եաշասլն ճիւմհուրիյէթ տէյի նի- տա իտէրէք, Մօնմարթըրէա տօղրու հարէքէթ իտէյօրլար :

Փարիս 18 մարտ (Պրիւսսէլ թարիգի իւզրէ)

Տէպա զազէթասը տէր քի, ասա- յիշի հալէ իալէլ կէլմէմէսի իշին եէնի պիր պէյաննամէ իմզա իթմիշ օլանֆա- ղիսին 17 մէպուսանը տիւնքի կիւն ազտը ճէմիյէթ իտիպ, թէտապիրի միւթէտիլէյէ թէշէպպիւս օլունմասը- նա վէ թօրլար էլտէ իթմիշ օլան ա- ասքիրի միւսթանֆըզէի միլիյէյէ թօբ- լարը կէրի վէրաիլմէք իշին իսրար ի- տիլմէսինէ գարար վէրմիշլէր տիր :

Մէպուսանը մէրգումէտէն Մ. Շօլըր պու մէալտէ միւնէսսիր պէյանաթլարտա պուլունմուշ տուր :

Փարիս 19 մարտ .

Ասըլարըն գօմիթէի մէրքէզիյէսի օլան րօղիէ նամ սօղազտա ճէնէրալ Լըդօնթ իլէ ճէնէրալ Գլէման Թօմա- սըն ասըլար թարաֆընտան գաթլ վէ իտամ օլունմուշ օլտուղու թէվաթու- րու փարիս զազէթալարը թաստիգ ի- տէյօրլար :

Ժուրնալ տէ Տէպա զազէթասը շէօյլէ տէր : Մարտըն 18 ինճի կիւնիւ թէվարիլմիլիտէ էն մաթէմնաք կիւն- լէրաէն պիրի սայրլաճագ տըր : Փա- րիստէ իսթիլալ քէսպի շիտտէթ վէ աղամէթ իտէյօր : Իշ պու տէհշէթի կիւնտէ Պօնաբարթ ֆամիլէասընըն տէսիսէլէրիլէ իճրասը միւլքին օլա- մազ տէրէճէտէ, ճիւմհուրիյէթէ ֆէ- նալըզ օլմուշ տուր, վէ էհալիսինին ֆրդալաշմասը իլէ խարապիյէթէ եթլ թուլմազտա օլան ֆրանսա, հիւքիւ- մէթի ճիւմհուրիյէ գատար խասթա պիր հալտէ պուլունմազտա տըր : Մէ- մալիքին խարապիյէթինէ արղու իթ- մէյէն քէաֆիէի էպիսյի վաթան, ֆրանսա մէպուսանընըն թէէսիս իյլէ- տիլի հիւքիւմէթին էթրաֆընտա թօբ- լանմալը տըրլար : Եալընըլ միլլէթ մէճ- լիսի իլէ վէքիլլէրի, մէմալիքի իտա- րէյէ մէհզուն տուրլար :

Էլէքթէօր Լիպը զազէթասը տա- լի տէր քի, ֆրանսա մէճլիսի վիւքէ- լասընըն պիր գըսմը փարիստէ վէ գըս- մը տիկէրի վէրասլտա պուլունույօր- լար քի միլլէթ միճլիսինին եազընըն տա օլունլար վէ թէտապիրի լազըմէյէ թէշէպպիւս իյլէսինլէր տէյի :

Փարիս 19 մարտ .

Ֆրանսանըն րէսմի զազէթասը, տիւնքի կիւն վուգուա կէլէն վուգու- աթը շէօյլէ թարիֆ իյլէյօր :

« Իսթիլալ քէսպի շիտտէթ վէ ա- զամէթ իլէ, պիւթիւն կիւն նիղամ- սըլըզլար իճրա օլմուշ տուր : Սլմա- րըլ քի, ասըլարըն իշ պու հարէքէ- թը ճիւմհուրիյէթէսինտէն տօլայը, էհալի հազգլը պիր թարիգի թէհտի- տէ սիւլիւք իլէ, ասըլարա միւսթա- հազգ օլան ճէզալարը վէրիպ, իճրայի նուֆուզ իտէր » :

Ասաքիրի միւսթանֆըզէի Միլլէ

թապուրլարընըն էքսէրիսի թարաֆըն- տան գօմիթէի մէրքէզիյէնին թանըլ- մըլ օլտուղունու միւպէյյիս պիր իլան- նամէյի եինէ զազէթայի մէզքիւր նէշը իտէյօր :

Ղազէթայի մէզքիւր վիւքէլա մէճ- լիսինին քէաֆիէի աղալարը թարա- ֆընտան իմզա օլարազ, պիր իլաննա- մէ տախի նէշը իթմիշ տիր քի, իլան- նամէի մէզքիւր շու աթիտէքի սաթըր- լար իլէ խիթամ պուլունուշ տուր, շէօյ- լէքի, էկէրշի իճրա օլունան մուգա- թէլէլէրին մէսուլիյէթինի տէր էօհտէ իյլէմէք իսթէրոննիլ, խանէլէրինիլտէ գալընըլ, եօգ էկէր նամուսունուղու պազը սազլամազ գայտընտա իսէնիլ, կէլին հիւքիւմէթ իլէ եէա վիւնուտ օլուն :

Փարիս 19 մարտ .

Ճէնէրալ վինօա, մայէթինտէքի ասաքիրի նիղամիյէ իլէ պէրապէր, պու սապահ երնէ վէրասլա հարէ- քէթ իյլէտի : Ասըլար փարիսին պազը մահալլէլէրինտէ մէթէրիլէր ինչասընա տէվամ իտէյօրլար իսէ տէ, օ պիր մա- հալլէլէրտէ հալը սիւքիւնէթ վար տըր : Ասըլարտան, ահատար նաս խանէսի իւ- ղէրինէ հիշ պիր կէօնա թասալլութ օլունմամըլ տըր :

Գօմիթէի մէրքէզիյէ, պլէլտիյէ իտարէսի պուլունան մահալաթտա մուվազգաթ գօմիսիօնլար թէշքիլ վէ իհտաս իյլէմիշ տիր : Ղազէթալարըն պէյանընա նաղարէն, ասըլար ճէնէ- րալ Շանգիյի թուլթուպ, էսիր իթմիշ- լէր տիր :

Մէճլիսի վիւքէլանըն քէաֆիէի աղալարը շիմտիլէք վէրասլտա իգա- մէթ իտէյօրլար :

ՀԱՐԱՌԻՂԻ ԱՐԱՐԱՏԱՅ

Հատոր Բ .

Թաղէոս Միրզատ էֆէնտինին թէէ- լիֆիէրտէսի օլապազ էրմէնիճէ պիր ըի- սալէ օլուպ, քիթապճը տիւքքէանընտա սաթըլմազտա տըր :

ՍԱՀԻԳԻ ՄԷՄՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼԼԳԵՏՅԱՆ

ՄԱՆՆՈՒՅՈՒ ՁԻՅԷԻ ԲԱԶԱՐԸ ԵՈՒՄԷԹ 45
ՋԵՄԻՅԷԻ ԻԼԷԹԵԸ ԲԱԴԻԱՆԵՅԻՅԷ